

Mál nr. 205/2021

M og
V v/ ábyrgðartryggingar bifreiðarinnar AÁgreiningur um skerðingu bótaréttar vegna líkamstjóns.**Gögn.**

Málskot, dags. 08.05.2021 ásamt fylgiskjölum 1-6.

Bréf V, dags. 04.06.2021 ásamt fylgiskjali.

Málsatvik.

Í málskoti og fylgigögnum þess kemur fram að X hafi, um klukkan hálfþrjú aðfaranótt hins 28. febrúar 2021, ekið bifreiðinni A úr samkvæmi í Breiðholti, en tveir farþegar, M og Y, hafi verið með í för. Þegar X beygði frá frárein Nýbýlavegar á Reykjanesbraut til norðurs hafi bifreiðin runnið til, farið á kant við veginn og þaðan á ljósastaur. Með bréfi dags. 16. apríl 2021, hafi V tilkynnt um að bótaréttur M úr ábyrgðartryggingu A yrði skertur um 2/3 hluta á grundvelli 4. mgr. 4. gr. laga um ökutækjatrýggingar nr. 30/2019, þar sem X hefði verið ölvaður við aksturinn og M því sýnt af sér stórkostlegt gáleysi með því að taka sér far með honum. Því er mótmælt af hálfu M, enda þurfi að sýna fram á að farþega hafi mátt vera ölvun ökumanns ljós svo slík skerðing komi til álita. M, X og Y hafi vissulega verið í sama samkvæminu fyrr um kvöldið, en þó nokkur fjöldi hafi verið þar saman kominn og engin samskipti milli M og Y annars vegar og X hins vegar, enda hafi X verið á annarri hæð hússins meðan á samkvæminu stóð. M hafi sjálfur verið mjög ölvaður þegar X hafi boðið honum far í annað samkvæmi. M hafi þá talið að X og Y væru báðir allsgáðir og ekki tekið eftir neinu sem benti til þess að X hefði neytt áfengis. X hafi ekki upplýst M og Y um ölvunarástand sitt og talið sig fullfæran um að aka bifreið. Þá hafi bifreiðinni aðeins verið ekið um þrjá kílómetra þegar umrætt atvik átti sér stað. Með hliðsjón af því, svo og ölvunarástands M, sé því hafið yfir allan vafa að M hafi ekki getað gert sér grein fyrir áfengisneyslu X umrætt kvöld og verði bótaréttur vegna líkamstjóns hans ekki skertur á grundvelli þess.

Í bréfi sínu til nefndarinnar vísar V til þess að áfengismagn í blóði X hafi mælst 2,08 prómill í blóðsýni sem var tekið klukkan 4:01 en 1,92 prómill í sýni sem tekið var klukkustund síðar. Megi því ætla að áfengismagn í blóði hans hafi verið a.m.k. 2,24 prómill er atvikið átti sér stað. Þá hafi tetrahýdrónkannabinól að magni 1,6 ng/ml greinst í blóði M. Hafi M því verið undir áhrifum fíkniefna auk þess að vera allverulega drukkinn og þar af leiðandi óhæfur til að stjórna ökutæki. Í fyrirliggjandi lögregluskýrslu um atvikið, dags. 28. febrúar 2021, sé þá haft eftir M og Y að þeim hafi ekki fundist X vera í ökuhæfu ástandi áður en ökuferðin hófst. Síðari yfirlýsing M, dags. 8. maí 2021, sem byggt sé á í málskoti, sé hins vegar á þann veg að hann hafi ekki gert sér grein fyrir ölvun X. Er málatilbúnaði hans hvað það varðar hafnað, enda hafi M og X verið saman í samkvæmi um kvöldið, og X verið svo verulega drukkinn að M hafi ekki getað dulist ölvun hans, eins og megi raunar ráða af upphaflegum framburði M. Samkvæmt 4. mgr. 4. gr. laga um ökutækjatrýggingar sé heimilt að lækka eða fella niður bætur fyrir líkamstjón hafi tjónþoli af stórkostlegu gáleysi verið meðvaldur að tjóninu. Hafi M með þeirri háttsemi að taka sér far með ökumanni sem honum gat ekki dulist að var undir verulegum áhrifum sýnt af sér stórkostlegt gáleysi og sé því rétt að skerða bótarétt hans um 2/3 hluta.

Álit.

Í fyrirliggjandi lögregluskýrslu kemur fram að mikla áfengislykt hafi lagt frá X, lögreglumanni hafi þá sýnst hann reikull í spori og heyrst málfar hans óskýrt. Fyrir liggur að áfengismagn í blóði X mældist 2,08 prómill í blóðsýni sem tekið var um einni og hálfri klukkustund eftir umrætt atvik. Þá mældust 16 ng/ml af tetrahýdrónkannabinóli í blóði hans. Braut X því gegn ákvæðum 1. mgr., sbr. 3. mgr., 49. gr. umferðarlaga nr. 77/2019 um bann við ölvunarakstri, og 1. mgr., sbr. 2. mgr., 50. gr. sömu laga um bann við akstri undir áhrifum ávana- og fíkniefna og var ástand hans slíkt að hann var samkvæmt framangreindum ákvæðum óhæfur til að stjórna ökutæki. Þá er í lögregluskýrslu haft eftir M og Y að þeim hafi ekki fundist X í ökuhæfu ástandi áður en ökuferðin hófst. Líta verður á lögregluskýrsluna og frásögn aðila á vettvangi sem frumgagn í málinu, og verður því ekki byggt á síðari yfirlýsingu M hvað þetta varðar. Með hliðsjón af framburði M á vettvangi, og þá einnig með hliðsjón af því áfengismagni sem mældist í blóði X, að telja að M hafi ekki getað dulist ástand hans. Í yfirlýsingu M, dags. 8. maí 2021, segir að hann hafi verið nokkuð ölvaður og undir talsverðum áhrifum áfengis, og í málskoti segir að hann hafi verið mjög ölvaður. Í lögregluskýrslu kemur hins vegar fram að M og Y hafi virst

lögglumanni allsgáðir. Þrátt fyrir að dómgreind M kunni að hafa verið skert vegna áhrifa áfengis dregur það ekki úr ábyrgð hans á eigin gerðum. Með vísan til þess telst M hafa sýnt af sér stórfellt gáleysi með því að taka sér far með X í því ástandi sem hann var og þannig hafi hann verið meðvaldur að tjóni sínu. Þykir rétt að bætur til hans skerðist um 2/3 hluta á grundvelli 4. mgr. 4. gr. laga um ökutækjatrýggingar.

Niðurstaða.

M á rétt til bóta úr ábyrgðartryggingu A hjá V en skerða skal bætur til hans um 2/3 hluta.

Reykjavík, 9. júlí 2021.
Þóra Hallgrímsdóttir lögfr.

Valgeir Pálsson lögm.

Hildigunnur Hafsteinsdóttir lögfr.